

Список літератури:

1. Рутинський М. Й. Сільський зелений туризм: навч. посібник / М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. – Київ: Вища школа, 2006. – 271 с.
2. Агентство USAID розпочало проект підтримки сільського зеленого туризму в Україні. URL: https://dt.ua/UKRAINE/agentstvo-usaid-rozprochalo-proekt-pidtrimki-silskogo-zelenogo-turizmu-v-ukrayini-255221_.html (дата звернення: 24.02.2020)
3. Громадська організація «Спілка зеленого туризму України»: веб-сайт. URL: <https://www.greentour.com.ua/>(дата звернення: 24.02.2020)
4. Сільський зелений туризм стає популярним в Україні. URL: <https://glavcom.ua/news/silskiy-zeleniy-turizm-staje-populyarnim-v-ukrajini-ekspert-420458.html>. (дата звернення: 24.02.2020)
5. У світі зростає кількість туристів: експерт озвучив найпопулярніші цілі поїздок. URL: <https://www.unian.ua/tourism/news/10709391-u-sviti-zrostaye-kilkist-turistiv-ekspert-ozvuchiv-naupopulyarnishi-cili-pojizdok.html> (дата звернення: 24.02.2020)

УДК 338.482:06(477.74)

Мартінова Н. С.,

канд. пед. наук,

ст. викл. кафедри туристичного і готельно-ресторанного бізнесу,

Одеський національний економічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АКТИВНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ У СКЛАДІ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ

За прогнозами UNWTO в довгостроковій перспективі на світовому ринку туризму відбуватиметься поступове згасання розвитку звичних типів туристичного продукту та активізація нових, таких як туризм «за новими сенсами», зокрема, заняття активними видами відпочинку [1].

В першу чергу, активні види туризму близькі за суттю та функціями, які вони виконують, до спортивного та спортивно-оздоровчого туризму, а також доповнюються змістом самодіяльного, пригодницького, екстремального та частково екологічного туризму. Заняття активним туризмом сприяють формуванню екологічної та національної самосвідомості, особливо молоді, розвитку духовності, розширюють уявлення про можливість життєдіяльності людини в тісній єдності з природним середовищем. Найпривабливішими в цьому контексті є приморські регіони з їх специфічним кліматом. В Україні, як відомо, таким регіоном є Причорномор'я, зокрема Одеський регіон, з його значним потенціалом для потреб розвитку активних видів туризму.

Досліджено пропозиції послуг активних видів туризму на теренах України; відмічено тенденцію до стійкого зростання споживчої привабливості таких послуг. Діють профільні громадські об'єднання та знаходять відгуки приватні ініціативи в сфері активного туризму і відпочинку. Також на рівні

державної влади вживаються різні заходи з просування активних видів туризму серед українців: приймаються необхідні нормативно-правові акти, створюється сучасна туристична інфраструктура, відбувається популяризація спорту в ЗМІ, але цього не достатньо для системного розвитку таких видів туристичних послуг. Доцільно враховувати передовий світовий досвід розвитку активних видів туризму, зокрема, в першу чергу, за підтримкою держави соціального туризму, спрямованого на ознайомлення місцевого населення з особливостями своєї країни, її природою, культурою та історією.

Враховуючи величезний туристично-рекреаційний потенціал та фінансову підтримку з боку Європейського Союзу, наша країна має всі шанси зайняти гідне місце на світовому ринку туристичних послуг. Такий шлях можливий в значній мірі завдяки розвитку туристичних кластерів.

Розвиток спортивно-туристичних кластерів – важливе соціальне завдання, вирішення якого сприяє не тільки збалансованості регіональних економік, а й залученню до підприємницької діяльності найбільш прогресивної частини населення, схильної до правильного способу життя та активного проведення дозвілля. Особливу увагу в дослідженні досвіду розвитку активних видів туризму в умовах туристичних кластерів приділено результатам такої діяльності в пострадянських країнах (Росія, Білорусь, Казахстан). Тільки при наявності продуманої державної політики регіону може істотно поліпшуватися інвестиційний клімат в туристично-рекреаційному комплексі, що сприятиме зростанню кількості його об'єктів, збільшенню туристичних потоків, кількості робочих місць в туристичному та спортивно-оздоровчому секторі регіону, про що свідчить світовий досвід проектування моделі ефективного та конкурентоспроможного кластеру [2].

В Україні та її регіонах існують передумови для розвитку спортивно-туристичних кластерів. Крім розвитку спортивної інфраструктури та активного зростання рекреаційного і пізнавального туризму в суспільстві існує потреба в поєднанні спортивних занять і відпочинку. Прикладами створення та розвитку кластерних об'єднань та інших проектів, за допомогою яких успішно розвиваються активні види туризму та відпочинку в регіонах України є: «Кластер водного туризму в Чернігівській області», проект єдиного туристичного кластеру «Сіверщина» на Сумщині, річковий туристичний маршрут Миколаївською областю на пасажирських катамаранах «Час біжить все швидше – тож не поспішайте», кластери зеленого туризму на Херсонщині та Одещині (в першу чергу, агроекологічно-рекреаційний кластер «Фрумушика-Нова») та ін.

В дослідженні зазначено на необхідності комплексної оцінки атрактивного потенціалу спортивно-подієвого туризму туристичних територій України, зокрема, Одеського регіону як такого, що має всі умови для розвитку відповідних туристичних програм, маршрутів, подій. Також запропоновано методика оцінки атрактивного потенціалу спортивно-подієвого туризму Одеського регіону, яка передбачає вивчення потенціалів, що формують його структуру: потенціал рекреаційно-географічного положення; потенціал туристичної інфраструктури; потенціал спортивної інфраструктури.

Площадкою для розвитку кластеру водних активних видів туризму в Одеському регіоні може стати смт. Сергіївка, як приваблива туристична дестинація (база – водноспортивний реабілітаційний центр «Олімп»). Пропонується почати з організації щорічного спортивно-подієвого видовищного заходу «Парусний тиждень Причорномор'я», який планується проводити на початку вересня, зібравши всі водні види спорту і туризму та тим самим продовжити туристичний сезон.

Список літератури:

1. Tourism Towards 2030 Global Overview. URL: https://www.globalwellnesssummit.com/wp-content/uploads/Industry-Research/Global/2011_UNWTO_Tourism_Towards_2030.pdf (дата звернення: 11.03.2020).

2. Мировой и российский опыт создания и развития кластеров в отрасли туризма : материалы стратегической сессии ОАО «Центр кластерного развития «Якутия». URL: <http://www.myshared.ru/slide/992909/> (дата звернення: 11.03.2020).

УДК 338.48

Матвійчук Л. Ю.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;

Лепкий М. І.

канд. географ. наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;

Карпук І. В.,

Луцький національний технічний університет

ФОРМУВАННЯ ЕНОГАСТРОНОМІЧНИХ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ НА БАЗІ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

Сучасні туристичні маршрути все більше включають об'єкти відвідування у вигляді різноманітних сироварень, ферм, закладів з виробництва вина тощо. Виходячи з цього, актуальним в умовах сьогодення є пошук шляхів розвитку еногастрономічних туристичних маршрутів з використанням системи географічних зазначень.

В Україні питанню географічних зазначень та їх ролі у розвитку еногастрономічного туризму присвячені праці: Архипової М.І., Басюк Д. І., Дащук Ю.Є., Ковешнікова В.С., Мезенцевої І.В., Ярошевської Т. В. та інших. Автори у своїх працях найчастіше розглядають географічні зазначення з позиції правового аспекту, зокрема, як об'єкт інтелектуальної власності. Поряд з цим, питанню їх розгляду як інструменту активізації розвитку еногастрономічних туристичних маршрутів присвячено недостатньо уваги.

Географічні зазначення є національним надбанням кожної країни, яке: інформує споживача про походження сировини, місце та спосіб виробництва продукції; виділяє товар особливої якості серед однорідних товарів-